

НЬЮ-БАЛАНС АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2023/10/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас: www.audit.mn Мөрөн сум 2023 он	Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatar@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn Ньюбаланс аудит ХХК-ийн партнер Б.Лхагвадорж Утас: 99101901 Цахим хаяг: newbalance.lhagvaa@gmail.com audit.gov.mn Аудитор: Л.Наранбаатар Утас: 89110525 Цахим хаяг: naraa_123@yahoo.com
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.5 Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл	8
3. Аудитын тайлан	9
3.1 Ерөнхий зүйл	9
3.2 Дотоод хяналт	9
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	9
3.4 Материаллаг байдал	9
4. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	10
4.1 Байгууллагын үйл ажилагаа	10
4.2 Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй эрх зүйн орчин	10
4.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого	11
5. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	12
5.1 Шилэн дансны мэдээлэл	12
6. Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	12
7. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	12
8. Аудитын илрүүлэлт	12
8.1 Залруулсан алдаа	12
8.2 Төлбөрийн акт	12
8.3 Албан шаардлага	12
8.4 Зөвлөмж	12
9. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	1

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ХӨА	Хөвсгөл аймаг
НА	Нотлох аудит
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ИТХТ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчид
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл

ХӨДӨӨГИЙН ШИЙДЭЛ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ С.ЭНХБАТ ТАНАА

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvs gul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023.03.15 № 01/269
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хөвсгөл аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын даргын тушаалаар Хөдөөгийн шийдэл ХХК-д 16 нэр төрлийн хөрөнгийг хуваарилсан байна. Тус хөрөнгөд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэсэн хөдөө аж ахуй, газар тариалан, арьс ширний үйлдвэрлэл явуулах чиглэлийн нийт 3,832.3 сая төгрөгийн хөрөнгө байна.

Аудитын гол асуудал

Тоног төхөөрөмж түрээслүүлсний орлогыг 1.1 сая дутуу төвлөрүүлсэн, байгууллагын онцлогт нийцсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулан баталгаажуулж ажиллаагүй зэрэг зөрчилд зөвлөмж хүргүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн ТУЗ-ын 05 дугаар сарын 11-ний 05 тоот тогтоолоор Санжаагийн Энхбатыг гүйцэтгэх захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр томилж, ТУЗ-ын 2022 оны 06 дугаар сарын 29-ний 09 тоот тогтоолоор гүйцэтгэх захирлаар томилон ажиллуулж байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдүүдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	
		Өмнөх он	Тайлант он
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө		33,086,260.90
1.1.2	Дансны авлага		-
1.1.6	Бараа материал		7,961,480.00
1.1.9	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө		29,995,000.00
1.1.10	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	-	71,042,740.90
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө		3,001,406,033.33
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	161,000.00	1,261,000.00
1.2.3	Биологийн хөрөнгө		782,057,700.00
1.2.8	Бусад эргэлтийн бусад хөрөнгө		
1.2.9	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	161,000.00	3,784,724,733.33
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	161,000.00	3,855,767,474.23
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг		248,749,834.10
2.1.1.2	Цалингийн өглөг		
2.1.1.3	Татварын өр		431,352.35
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого		119,655,000.00
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.12	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	-	368,836,186.45
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	-	368,836,186.45
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч: - төрийн	161,000.00	391,683,000.00
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		3,171,682,200.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)		(76,433,912.22)
2.3.10	Эзэмшигчдийн өмч ба капиталын дүн	161,000.00	3,486,931,287.78
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	161,000.00	3,855,767,474.23

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)		22,521,000.00
2	Борлуулалтын өртөг		
3	Нийт ашиг (алдагдал)	-	22,521,000.00
4	Түрээсийн орлого		
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал		98,954,912.22
12	Бусад зардал		
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	-	(76,433,912.22)
19	Орлогын татварын зардал		
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	-	(76,433,912.22)
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	(76,433,912.22)
24	Орлогын нийт дүн	-	(76,433,912.22)
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	НИЙТ ДҮН
9	2021 оны 12-р сарын 31ний үлдэгдэл	-	-	-	-
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)			(76,433,912.22)	(76,433,912.22)
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	391,683,000.00	3,171,682,200.00		3,563,204,200.00
17	2022 оны 12-р сарын 31ний үлдэгдэл	391,683,000.00	3,171,682,200.00	(76,433,912.22)	3,486,931,287.78

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/			
№	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	Үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	153,560,534.10
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого		134,480,534.10
	Бусад мөнгөн орлого		19,080,000.00
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	112,754,273.20
	Ажиллагчдад төлсөн		42,702,512.09
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн		10,875,345.10
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн		48,577,908.02
	Ашиглалтын зардалд төлсөн		1,035,389.58
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн		7,500,000.00
	Татварын байгууллагад төлсөн		2,063,118.41
	Даатгалын төлбөрт төлсөн		
	Бусад мөнгөн зарлага		
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	40,806,260.90
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	-
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	7,720,000.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		6,400,000.00
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		1,320,000.00
	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	(7,720,000.00)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	-
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	-
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	-
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-	33,086,260.90
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	33,086,260.90

2.5 Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

мянган төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		Гүйцэтгэл%
Нийт борлуулалтын орлого	139,239,000.00	22,521,000.00	116,718,000.00	16%
Хөрөнгийн түрээс		1,991,000.00		
Бусад орлого		19,080,000.00		
Төлбөрт үйлчилгээний орлого		1,450,000.00		
Нийт үйл ажиллагааны зардал	107,206,250.00	98,954,912	8,251,337.73	92%
Нийт цалингийн сан	30,450,000.00	30,384,272	65,728.00	100%
ТУЗ зардал	15,237,500.00	15,208,075	29,425.00	100%
НД-ын шимтгэл	4,568,750.00	4,506,981	61,769.00	99%
Бичиг хэрэг, оффисын зардал	4,000,000.00	3,452,118	547,882.00	86%
Интернет, утасны зардал	1,600,000.00	420,187	1,179,812.98	26%
Түрээсийн зардал	5,000,000.00	2,700,000	2,300,000.00	54%
Дулааны зардал	1,600,000.00	980,592	619,408.42	61%
Цахилгааны төлбөр	1,200,000.00	54,798	1,145,202.00	5%
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	1,200,000.00	1,020,123	179,877.00	85%
Шатахууны зардал	12,000,000.00	7,500,000	4,500,000.00	63%
Томилолтын зардал	4,000,000.00	3,882,000	118,000.00	97%
Засвар үйлчилгээний зардал	1,600,000.00	-	1,600,000.00	0%
Бусад үйл ажиллагааны зардал		1,614,000	(1,614,000.00)	
Аудитын Төлбөр	2,500,000.00	2,500,000	-	100%
Санхүүгийн программ			-	
Халамж, Шагнал урамшуулалын зардал	1,000,000.00	-	1,000,000.00	0%
Хөдөлмөр хамгааллын зардал	1,000,000.00	300,000	700,000.00	30%
Сургалтын зардал	2,000,000.00	2,000,000	-	100%
Зар сурталчилгааны зардал	3,000,000.00	2,000,000	1,000,000.00	67%
Элэгдэлийн зардал	15,750,000.00	20,431,767	(4,681,766.67)	130%
Татварын өмнөх ашиг/ алдагдал	32,032,750.00	(76,433,912)	108,466,662.27	-239%

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу “Хөдөөгийн шийдэл” ХХК-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд аудит хийж аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд компанийн дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2023 оны 02 дүгээр сарын 25 -наас 2022 оны 03 дугаар сарын 15-ны хооронд Ньюбаланс Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Л.Наранбаатар, аудитор П.Мөнхцэцэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг Ньюбаланс аудит ХХК-ийн захирал Б.Лхагвадорж анхан шатанд хянаж, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Л.Мандахнаран, аудитын менежер Б.Тэгшдэлгэр нар хоёр дахь шатанд, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар дараагийн шатанд хяналтыг хэрэгжүүлсэн.

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Ньюбаланс Аудит ХХК-нд 2022 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдрийн 1/05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Дотоод хяналт

Тус компани нь 2022 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдөр үүсэн байгуулагдсан тул дотоод аудитын чиг үүрэг хариуцсан ажилтан ба нэгжгүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

ТУЗ-ын аудитын хороо дотоод аудитыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн байна гэж үзлээ.

Тус компани нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн аудитын зорилго оршино.

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл ДУНД гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 98,9 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 1.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 1.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

4. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

4.1 Байгууллагын үйл ажиллагаа

Тус компани нь 100 хувь орон нутгийн өмчит компани бөгөөд хувьцаа эзэмшигчийн бүрэн эрхийг Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хэрэгжүүлнэ. Компанийн дүрэм нь Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 04 дүгээр сарын 27-ны өдрийн ээлжит 12-р хуралдааны 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан байна.

Компанийн үндсэн зорилго :

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэлд орчин үеийн дэвшилтэт техник, хэрэгслийг нэвтрүүлэх, шинжлэх ухааны ололттой технологийг нутагшуулах, нэгжээс авах үр ашгийг нэмэгдүүлж эрүүл хүнс, чанартай бүтээгдэхүүнийг орон нутагтаа үйлдвэрлэх зорилготой иргэд, аж ахуйн нэгжийг чадавхжуулах, санхүүгийн эх үүсвэрээр дэмжихэд оршино.

Зорилт:

- Өвөл, зуны хүлэмжийн аж ахуйг байгуулах, таримлын нэр төрлийг олшруулах, ирээдүйтэй болон нутагшсан сортыг туршиж үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх
- Үхэр сүргийн чанарыг сайжруулж, цөм сүрэг бий болгож стандартын шаардлага хангасан хээлтүүлэгч өсгөж удмын санг хамгаалахын зэрэгцээ мал аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх
- Зөгийн аж ахуйг хөгжүүлэх, зөгийн бал болон бүтээгдэхүүний нэр төрөл, үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, борлуулалтыг дэмжих
- Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлд орчин үеийн дэвшилтэт техник, хэрэгслийг нэвтрүүлэх, шинжлэх ухааны ололттой технологийг нутагшуулах.

4.2 Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй эрх зүйн орчин

“Хөдөөгийн шийдэл” хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани нь 2022 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдөр Хөвсгөл аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 10 дугаар тогтоолыг үндэслэн байгуулагдсан байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлд “Орон нутгийн өмчийн талаарх иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын бүрэн эрх: 4, орон нутгийн өмчийн хуулийн этгээд байгуулах, өөрчлөн байгуулах, татан буулгах шийдвэр гаргаж, гүйцэтгэлд нь хяналт тавих” гэсэн заалттай нийцэж байна.

Компанийн удирдлага болон ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнийг Аймгийн ИТХ томилж байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 4, Компанийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.7 дахь заалтыг тус тус үндэслэж байгаа нь хуульд нийцэж байна. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд нь сард 0.2 сая төгрөгийн цалинг тооцож олгодог. 2022 онд Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн зардалд 15.2 сая төгрөг төлөвлөж, 15.2 сая төгрөгийн зардал гаргасан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- Компанийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа болон ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль

4.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Тус компанийн санхүүгийн байдлын, орлого, өмчийн өөрчлөлтийн, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын зөвлөлөөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мян төгрөг/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		33,086,260.90	-33,086,260.9
Авлага			0
Бараа материал		7,961,480.00	-7,961,480.00
Борлуулахаар эзэмшиж буй ЭБХөрөнгө		29,995,000.00	-29,995,000.00
Үндсэн хөрөнгө		3,783,463,733.33	-3,783,463,733.33
Биет бус хөрөнгө	161,000.00	1,261,000.00	1,100,000.00
Нийт хөрөнгийн дүн	161,000.00	3,855,474.23	3,855,606,474.23
Дансны өглөг		248,749,834.10	-248,749,834.10
Татварын өр		431,352.35	-431,352.35
Урьдчилж орсон орлого		119,655,000.00	-119,655,000.00
Хуримтлагдсан ашиг		-76,433,912.22	76,433,912.22
Эздийн өмч	161,000.00	3,563,365,200.00	3,563,204,200.00
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	161,000.00	3,855,767,474.23	3,855,606,474.23

Тус компани нь 2022 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдөр 4149181 регистрийн дугаартай, 161.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөтэй үүсэн байгуулагдсан байна.

4.4. Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2022 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор 2022 оны бизнес төлөвлөгөөг баталсан байна. Тус төлөвлөгөөнд 139,2 сая төгрөгийн орлого олж, 107,2 сая төгрөгийн зардал гарган 32,0 сая төгрөгийн ашигтай ажиллана гэж тусгажээ.

Хөдөөгийн шийдэл ХХК-ийн 2022 оны зорилтот түвшний гүйцэтгэлээр 22,5 сая төгрөгийн орлого олж 98,9 сая төгрөгийн зардал гарган 76,4 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллажээ.

Хүснэгт 2 2022 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин

/мян.төг/						
№	Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2021 оны гүйцэтгэл	2022 оны		
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1	Бусад орлого					
2	Түрээсийн орлого		0.00	139,239.0	22,521.0	16%
6	НИЙТ ОРЛОГО			139,239.0	22,521.0	
4	Үндсэн үйл ажиллагаанаас	мян/төг	0.00	107,206.2	98,954.9	92%
5						
5	НИЙТ ЗАРДАЛ	мян/төг	0.00	107,206.2	98,954.9	92%
6	Татварын өмнөх ашиг	мян/төг				
7	Цэвэр ашиг /алдагдал/	мян/төг	0.00	32,032.7	-76,433.0	

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

5.1 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр 10 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий ажил, үйлчилгээ гүйцэтгэсэн талаарх мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

5.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн хүрээнд худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан нь хуулийн шаардлагад нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

6. Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Завсрын аудит хийгдээгүй бөгөөд аудитаар 1.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 2 зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

7. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тус компани нь 3 орон тоотой ажиллаж байгаа ба ажлын байрны тодорхойлолтгүй ажилласан нь ажил үүрэг хариуцах эзэнгүй цалгардсан байдал ажиглагдлаа. Цаашид ажлын байрны тодорхойлолтыг тодорхой болгож, түрээслэгч нартай хийсэн түрээсийн гэрээг цаг тухай бүр дүгнэж, өмч хөрөнгөнд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж ажиллах

8. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1.1 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч 2 зөвлөмж өгсөн.

8.1 Залруулсан алдаа

Залруулсан алдаагүй болно.

8.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

8.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага тогтоогоогүй

8.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.

Түрээсийн гэрээтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

2022 оны 05 дугаар сарын 19 нд 46 иргэнд түрээсийн гэрээгээр 4/8 хүлэмж олгож, тайлант онд гэрээний эргэн төлөлтөд хяналт тавьж ажиллаагүйгээс 1.1 сая төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5 дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах; эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Түрээслэгч нартай тооцоо нийлж, гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төвлөрүүлж байх.

1. НББ-ийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон НБББББичиггүй байна.

Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 18.2 аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана; нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, мөрдөж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
			0	0	0	0			0	0	0	0
Дүн			0	0	0	0			0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн										
НББББаримт бичиг	1						1					
Түрээсийн гэрээний орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн.	1	1,100.0	0	0	0	0	1	1,100.0		0	0	0
Дүн	2	1,100.0	0	0	0	0	2	1,100.0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Хугацаа хоцроож мэдээлсэн			0	0			0	0
Мэдээлээгүй			0	0				
Буруу дүнгээр мэдээлсэн			0	0				
Дүн			0	0			0	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Норм норматив баримтлаагүй			0	0	0	0		
Дүн			00	0				
Нийт дүн			0	0				

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

АУДИТОР

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

/А.ЭРДЭНЭБААТАР/ ОГНОО

/Б.ТЭГШДЭЛГЭР/ ОГНОО

/Л.МАНДАХНАРАН/ ОГНОО

БЭЛТГЭСЭН:

НЬЮБАЛАНС АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Bm

/Б.ЛХАГВАДОРЖ/

ОГНОО 2023.03.14